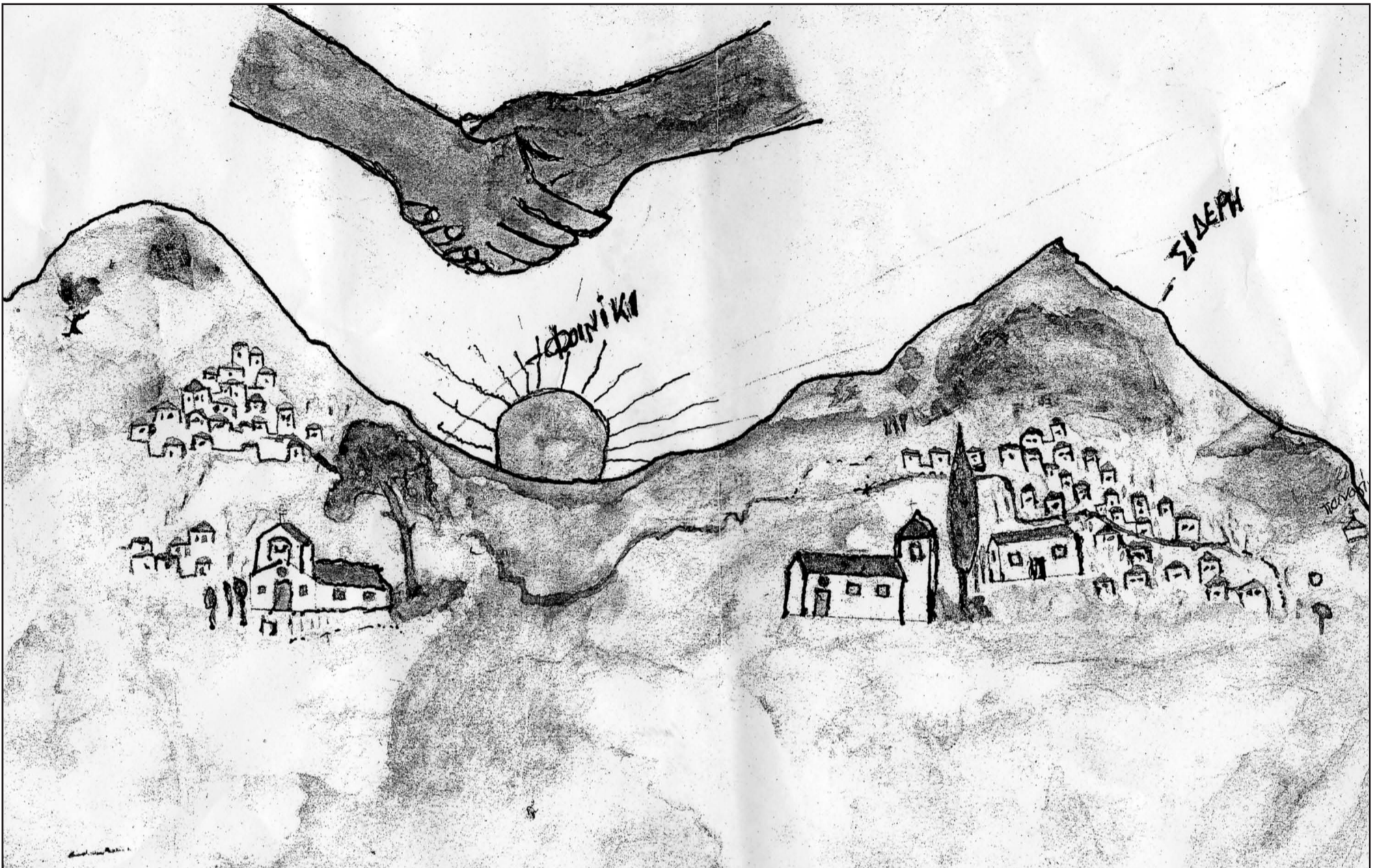

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015 - ΙΛΛΥΡΙΑΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 88.31.766, ΦΥΛΛΟ 79°

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΑ ΠΑΛΙΑ

Ένας κοινός Σιδερίτο-Φοινικιώτικος αποκριάτικος χορός

Ανασκαλεύοντας το αρχείο μου, βρέθηκα απέναντι στη μικρή αυτή αφίσα, στην οποία είναι ζωγραφισμένα σε μικρογραφία η Σίδερη και το Φοινίκι, τα δύο «Αδελφά χωριά» με δύο σφιχτοδεμένα χέρια από πάνω τους να χαιρετιούνται, σημάδι που δείχνει τη δύναμη, αλλά και την αγάπη και θέληση των ανθρώπων τους να πορευτούν αγκαλιασμένα στη ζωή.

Η αφισούλα αυτή, όπως γνωρίζω πολύ καλά από μαρτυρίες των διοργανωτών και εκτελεστών εκείνου του ανεπανάληπτου Αποκριάτικου χορού, στον οποίο δεν είχα την τύχη να συμμετέχω, γιατί εκείνον τον καιρό υπηρετούσα ως δάσκαλος στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας, είχε ζωγραφιστεί με τη φροντίδα των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο Αδελφοτήτων, της Σίδερης και του Φοινικιού, κι είχε αποτελέσει το κυρίαρχο στοιχείο στην είσοδο και σ' όλα τα τραπέζια μέσα στη μεγάλη αίθουσα του ξενοδοχείου «ΟΣΚΑΡ» κοντά στον σταθμό Λαρίσης στην Αθήνα, όπου οι δυο Αδελφοτήτες μας είχαν διοργανώσει από κοινού τον ετήσιο αποκριάτικο χορό τους εκείνη τη χρονιά, αρχές δεκαετίας του 1960, ο οποίος είχε αφήσει εποχή.

Γι' αυτό το λόγο έκρινα σκόπιμο να την παρουσιάσω ύστερα από 50 περίπου χρόνια από τις σελίδες της ΣΙΔΕΡΗΣ ΜΑΣ χωρίς να ονοματίσω τους πρωτεργάτες, γιατί δεν τους γνώριζα όλους, τόσο για να μαθευτεί από τους νεότερους και να μην ξεχασθεί, όσο και για να τιμηθούν όλοι αυτοί οι παλιοί Σιδερίτο-Φοινικιώτες και Φοινικο-Σιδερίτισσες, οι οποίοι οργάνωσαν και βίωσαν αδελφικά εκείνο το αποκριάτικο γλέντι κι οι περισσότεροί τους δεν βρίσκονται πλέον στη ζωή κι έχουμε χρέος εμείς οι ζωντανοί να τους θυμούμαστε κάθε Αποκριά.

ΤΑΚΗΣ ΣΤΡΑΒΕΛΗΣ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΣΙΔΕΡΗ ΠΑΡΟΥΣΑ

Το πρώτο τρίμηνο της χρονιάς που έρχεται, θα γίνουν εκλογές για τα νέα όργανα διοίκησης της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος (ΠΣΕ) στην οποία η Αδελφότητά μας από την ίδρυση της συμμετέχει ενεργά, σε όλες τις διαδικασίες και εκδηλώσεις. Στην πορεία της ΠΣΕ αντανακλάται όλη η σημερινή κατάσταση των Ηπειρωτικών Συλλόγων και βεβαίως και της δικής μας Αδελφότητας. Κοιτάμε κατάματα την κατάσταση: Στον καιρό μας οι μαζικοί φορείς φθίνουν. Διαβλέπουμε συστηματική, οργανωμένη επίθεση σε κάθε τι συλλογικό και σοβαρό, σε κάθε τι που δεν έχει μέτρο και στόχο το κέρδος. Το βλέπουμε παντού. Από το πώς αντιμετωπίζει η πολιτεία τους Συλλόγους μας (περίπου ως εμπορικές εταιρείες), ως τους διάφορους που έρχονται να πουλήσουν παραγοντιλίκια.

Ποια είναι τα βασικά σημεία αυτής της φθίνουσας πορείας;

Πρώτα απ' όλα το στένεμα της δράσης των Αδελφοτήτων, των Συλλόγων, των Ομοσπονδιών της ίδιας της ΠΣΕ, σε δράσεις που έχουν αποκλειστική σχεδόν αναφορά στον τόπο καταγωγής. Βλέπεις πολλούς Συλλόγους να καταγίνονται με τα μικροέργα του χωριού που είναι μεν απόλυτα αναγκαία για να κρατηθεί κάθε οικισμός, αλλά δεν εντάσσονται τις περισσότερες φορές σε ένα πλαίσιο διεκδικήσεων απέναντι στους δήμους που μένουν στο απυρόβλητο με τη συχνή (φτηνή) δικαιολογία «...δεν έχουν πόρους και υπηρεσίες». Ακόμη αρκετοί δίνουν όλη τους την ενέργεια στη διοργάνωση ενός παραδοσιακού πανηγυριού στο χωριό (τον Αύγουστο), παραγνωρίζοντας το γεγονός ότι τα μέλη του Συλλόγου που μένουν στην αποδημία και κυρίως στην Αττική είναι από τα πράγματα αποκομμένα και αποκλεισμένα στη συμμετοχή. Αφήνουμε βεβαίως στην άκρη το ζήτημα της ποιότητας των πανηγυριών που αποτελεί θέμα οξύτατης αντιπαράθεσης στην πράξη.

Δεύτερο το θέμα της απόσπασης των πρωτοβάθμιων συλλόγων από τα δευτεροβάθμια και της ΠΣΕ. Αποτελεί την έκφραση της επιλογής της ατομικής λύσης, της λογικής να κοιτώ το μαγαζάκι μου, λογικής όμως που δεν οδηγεί πουθενά και απλά κρύβει τα προβλήματα κάτω από το τραπέζι. Γιατί πλέον έφτασε η στιγμή που το μαγαζάκι εμφανίζεται να χρεωκοπεί. Απόδειξη οι γνωστές ρήσεις ότι «...οι Αδελφοτήτες πέθαναν, μόνο οι σύλλογοι στις γειτονιές υπάρχουν» και άλλα παρόμοια. Χωρίς να παραγνωρίζουμε τη δουλειά που γίνεται στους συλλόγους των δήμων και μόνο τη μαζικότητα να μετρήσουμε, η σύγκριση είναι συντριπτική υπέρ των συλλόγων των χωριών. Φαντάζουν μαζικές οι εκδηλώσεις με 2000 άτομα (όχι κατ' ανάγκη Ηπειρώτες) σε κάποιον Δήμο, αλλά αν συγκρίνεις με το πλήθος των Ηπειρωτών του Δήμου βλέπεις πολύ μικρή συγκομιδή. Ενώ σε Γενική Συνέλευση μικρής Αδελφότητας με 30-40 παρόντες το ποσοστό είναι πολλαπλάσιο. Το ερώτημα είναι πλέον ορατό και σαφές:

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 3

Σας ενημερώνουμε ότι την εφημερίδα μας μπορείτε πλέον να τη διαβάζετε και σε ηλεκτρονική μορφή στη διεύθυνση: www.siderigr.com. Επίσης έχετε τη δυνατότητα να στέλνετε e-mail στη διεύθυνση info@siderigr.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ- ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

-Ο **Τάσος** και η **Αγνέσκα Στραβέλη**, παιδιά του αλυσμόνητου Πρόδρομου και της Τούλας που διαμένουν μόνιμα και δραστηριοποιούνται στη Γερμανία, στα μέσα του Δεκεμβρίου 2015 απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

- Ο **Γιάννης** και η **Λαμπρίνα Χουδαλάκη**, παιδιά της Ειρήνης και του αξέχαστου Χρήστου Γεωργούλα κι εγγόνια του Πίπτη και της Μαργαρίτας Πάντου, έγιναν για πρώτη φορά γονείς ενός χαριτωμένου αγοριού, στις αρχές του Δεκεμβρίου 2015, στη Γερμανία όπου διαμένουν μόνιμα και δραστηριοποιούνται.

- Ο **Αθανάσιος Πορφύρης** και η **Ιλιάννα Τσιάτσιου**, κόρη του Γιάννη και της Φρόσως, εγγονή της Νίκης Προδρόμου - Τσιάτσα, απέκτησαν δύο χαριτωμένα κοριτσάκια.

Στο προηγούμενο φύλλο μας, από λάθος πληροφόρηση, γράφτηκε ότι ο **Νίκας** και η **Αλίκη Ποθητού**, παιδιά του Χρήστου και της Βούλας Πάντου κι εγγόνια του Γάκη και της Ελένης Πάντου, αλλά και του αείμνηστου Σπύρου και της Καλλιόπης Φίλιου, απέκτησαν κοριτσάκι, ενώ το σωστό είναι ότι **απέκτησαν ένα χαριτωμένο αγοράκι**.

Να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να τα καμαρώσουν όπως επιθυμούν!

ΑΡΡΑΒΩΝΑΣ

Η **Σταματία Βήχου**, κόρη του Νίκου και της Γιαννούλας κι εγγονή των αείμνηστων Σιούλας και Τάσιως Κώστη, που διαμένει μόνιμα στην όμορφη και ξακουστή Μήλο, και ο **Λάμπρος Καρβουνάρης**, Μωραϊτης στην καταγωγή, έδωσαν πρόσφατα αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

Τους συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε καλά και γρήγορα στέφανα!

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η **Αναστασία Σωτηρίου** κι αξέχαστη Κάκω Σίγια μας, άφησε στα 90 της χρόνια την τελευταία της πνοή μέσα στο σπίτι της στη Σίδηρη, το οποίο είχε επισκεφτεί με τα παιδιά της Ηλία και Λένα για να γιορτάσουν τις Χριστουγεννιάτικες γιορτές. Το γεγονός κι ο τρόπος του θανάτου της αιφνιδίασε και συγκλόνησε όλο το χωριό και τους απανταχού Σιδερίτες.

Η κηδεία της έγινε την επομένη στο «Κουλούρι», το νεκροταφείο της Σίδηρης, με τη συμμετοχή όλων των χωριανών και πολλών συγγενών και φίλων από τα γύρω χωριά.

Τη μεγάλη κι άξια Κάκω - Σίγια αποχαιρέτησε από μέρους όλων ο Δάσκαλος, με τα πιο κάτω λόγια:

«**Αξέχαστη Κάκω - Σίγια μας**
Βαθιά λυπημένος, αλλά και συγκλονισμένος από τον τρόπο που η μοίρα σου επιφύλαξε για να ολοκληρώσεις εδώ στη λατρευτή μας Σίδηρη τον κύκλο της ζωής σου, που άρχισε πριν από 90 χρόνια, σέκομαι τούτη την άχαρη ώρα μπροστά στο σεπτό σου σκήνωμα για να σου απευθύνω από μέρους όλων

εμάς που σε συνοδεύουμε στο τελευταίο χωρίς γυρισμό ταξίδι σου, τον ύστατο χαιρετισμό.

Γεννημένη και μεγαλωμένη εδώ στη Σίδηρή μας κι επηρεασμένη έντονα τόσο απ' την αυστηρή οικογενειακή ανατροφή στο Τσετσέικο όσο κι από τις ανθρώπινες αρχές κάτω από τις οποίες λειτουργούσε η μικρή κοινωνία του χωριού μας, ξεχώρισες από τα μαθητικά σου χρόνια στο Σχολείο ανάμεσα στα κορίτσια της ηλικίας σου για τις πολλές σου αρετές, με κορυφαία την ικανότητα και τη δύναμη να πρωτοστατείς σ' όλες τις μορφές της ανθρώπινης κοινωνικής ζωής του χωριού μας και να αποτελείς για μας τους λίγο μικρότερους το πρότυπο προς μίμηση.

Από τα παιδικά σου χρόνια με το τέλειωμα του Δημοτικού Σχολείου, βρέθηκες δίπλα στον πατέρα σου στο μαγειρείο που διατηρούσε στην Ηγουμενίτσα για να του σταθείς βοηθός. Η κατοχή σ' ανάγκασε να επιστρέψεις στο χωριό, όπου συνέχισες τον αγώνα δίπλα στους γονείς σου στις κάθε λογής αγροτικές δουλειές να τους συμπαραστέκεσαι σαν άντρας.

Στην πορεία της ζωής τύχη αγαθή αλλά και δικής σας επιλογής σ' αντάμωσε με τα δεσμά του γάμου μ' έναν εξαίρετο νέο Σιδερίτη, τον Σωτήρη του Τσιάτση του Γιωρ' Σωτήρη, με τον οποίο περπατώντας πισμένοι χέρι - χέρι πρώτα εδώ στο χωριό κι αμέσως μετά στην Αθήνα, δημιουργήσατε την οικογένειά σας από τα τρία σας παιδιά, τη Φρόσω, τον Ηλία και την Ουρανία, καμάρια δικά σας και όλης της Σίδηρης.

Εκεί στην Αθήνα διακρίθηκες, όπως πάντα, κι αρχίζοντας από το μηδέν πάλεψες ισάξια με τον Σωτήρη και φτιάξατε μαζί το σπίτι σας, αποκαταστήσατε επιτυχημένα τα παιδιά σας τόσο επαγγελματικά όσο κι ανθρώπινα και χαρήκατε μαζί τους εγγόνια και δισέγγονα, χωρίς να παραλείπετε τις Πασχαλιές και τα καλοκαίρια να επισκέπτεσαι οικογενειακώς το χωριό και να γιορτάζετε λεβεντικά και Σιδερίτικα μαζί με όλους τους χωριανούς ως τώρα τελευταία που έμεινες μόνη, χωρίς το Σωτήρη και δέχθηκες τον βαρύ κι αβάσταχτο πόνο απ' τον πρόωρο χαμό της λατρευτής σου Ουρανίας.

Παράλληλα με τα οικογενειακά σου καθήκοντα συμμετείχες ενεργά κι ήσουν ένα από τα δραστήρια μέλη της Αδελφότητάς μας, που κοσμούσε με την παρουσία σου τις κάθε λογής εκδηλώσεις της.

Το μακρόχρονο περπάτημά σου στη ζωή, αλυσμόνητη Κάκω Σίγια, μπορεί να ήταν ανηφορικό και δύσκολο, όμως υπήρξε γόνιμο κι εξαιρετικά δημιουργικό κι άφησες στο πέρασμά σου μόνο μοσχοβολιές, χαμόγελα και τραγούδια, αλλά κι ανθρώπινη λεβεντιά, τόσο ως σύζυγος και μάνα όσο και ως Σιδερίτσα και γυναίκα γενικότερα.

Γ' αυτό και θα μείνεις αξέχαστη σε όλους εμάς τους νεότερους και θα περάσεις στην ιστορία της Σίδηρης σαν η δυνατή κι ανεπανάληπτη γλεντζού και τραγουδίστρια «Η Σίγια του Τσέτσου και Κάκω - Σίγια». Ας είναι ανάλαφρο το χώμα του «Κουλουριού» που σε λίγο θα σε σκεπάσει.

Ωρα καλή σου καλή αλυσμόνητη Κάκω - Σίγια!».

Τάκης Στραβέλης

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΝΙΚΟΣ ΒΑΞΟΒΑΝΟΣ, ΦΩΤΟΥΛΑ ΒΑΞΟΒΑΝΟΥ - ΡΑΠΤΗ, ΕΥΑΝΘΙΑ ΒΑΞΟΒΑΝΟΥ - ΡΑΠΤΗ, ΒΓΕΝΩ ΚΑΙΣΑΡΗ ΜΙΓΚΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΠΕΤΣΙΝΗ - ΤΣΑΤΣΑ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΠΑΝΤΟΥ, ΣΩΤΗΡΗΣ ΛΑΓΚΑΡΗΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΛΑΓΚΑΡΗ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΑΣΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΤΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΤΟΣ, ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΤΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΚΡΗ, ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ ΜΑΚΡΗ, ΑΡΗΣ ΒΑΞΕΒΑΝΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΥΡΚΟΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΑΓΚΑΡΗΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΡΑΓΚΙΑΟΥΡΗ, ΔΟΝΑΤΟΣ ΤΣΑΤΣΑΣ, ΤΑΣΟΣ ΚΟΛΙΟΥΣΗΣ, ΤΣΙΓΚΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ, ΚΟΛΙΟΥΣΗ ΕΛΛΗ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΑΦΕΚΗ, ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΑΤΣΑΣ, ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΩΤΣΗΣ, ΚΟΛΙΟΥΣΗ ΝΟΠΗ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΦΩΤΗΣ ΠΑΣΧΟΠΟΥΛΟΣ. ΣΥΝΟΛΟ 1005 ΕΥΡΩ

Το τεύχος της εφημερίδας μας είναι προσφορά στη μνήμη του Γάκη Κολιούση (που έκλεισε 3 χρόνια που λείπει από κοντά μας) της νύφης του Νόπης και των εγγονών του Γιώργου και Όλγας-Πηνελόπης Κολιούση.

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ EUROBANK
0026-0062-19-0102348262
IBAN-GR7502600620000190102348262

ΣΙΔΕΡΙΤΙΚΑ ΦΩΤΟ-ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Μια παρέα από νέους Σιδερίτες στην πλατεία Συντάγματος στην Αθήνα αρχές της δεκαετίας του 1960. Διακρίνονται από αριστερά: Σταύρος Η. Βαξεβάνος, Δονάτος Χ. Παπαχαλαράμπους, Δημήτριος Φ. Μακρής, Σπύρος Α. Στραβέλης κι ένας φίλος τους αγνώστων στοιχείων.

Στείλτε στο περιοδικό μας φωτογραφίες από τη ζωή του χωριού και των συγχωριανών Έτσι προβάλλουμε ένα κομμάτι της ιστορίας, της παράδοσης και του πολιτισμού μας!

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΣΙΔΕΡΙΤΩΝ
ΙΛΛΥΡΙΑΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 88.31.766
info@siderigr.com

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 6 ΕΥΡΩ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 50ΜΔ - 30\$

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Αδελφότητας

ΥΠΕΥΘΥΝΗ
ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΤΣΙΟΥΛΗ-ΚΙΟΥΒΡΕΚΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ
ΤΑΚΗΣ ΣΤΡΑΒΕΛΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ "Πέτρα"
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 82.33.830
ekdoseispetra@hotmail.com

Graph Tech Κωνσταντίνος Κολιούσης

Ανδριτσάινης 17, 11142 Λαμπρινή
Τηλ.: 210-2582619, 6942 268668
Σχεδιασμός - Εκτύπωση Εντύπων
Επεξεργασία video - 3d animation
Σχεδιασμός ιστοσελίδων - φωτογραφία - Δίκτυα
websites: www.graphtech.gr
e-mail: info@graphtech.gr

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΘ. ΜΑΚΡΗ Χειρουργός Οδοντίατρος

Χρ. Σμύρνης 117-119
183 45 Μοσχάτο

Τηλ.: 210 4836204
Κιν.: 6945 461476

ΟΠΤΙΚΑ ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ ΦΥΣΤΙΚΛΗ

Κατάστημα 1ο
Φανερωμένης 5
Τηλ.: 210 6540255
Κατάστημα 2ο
Μεσογείων 232
4η Στάση Χολαργού
Τηλ.: 210 6515651

ΥΠΕΡΤΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΟ
ΙΑΤΡΕΙΟ
ΦΩΤΗΣ ΑΘ. ΜΑΚΡΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΝΕΦΡΟΛΟΓΟΣ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
ΔΕΥΤ., ΤΡΙΤΗ, ΠΕΜΠΤΗ
ΑΠΟΓ.: 6.30 - 9.00
ΧΡΥΣ. ΣΜΥΡΝΗΣ 117-119
183 45 ΜΟΣΧΑΤΟ
ΤΗΛ.: 210 4821031
ΚΙΝ.: 6946 284878

ΝΙΚΟΣ Λ. ΚΩΤΣΗΣ
ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΤΖΑΚΙΑ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΠΕΤΡΕΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2ο χλμ. Ν. Σελεύκεια
Σαγιάδα
Τηλ.: 26650 28724
Κιν.: 6932 928259

ΕΘΝΙΚΗ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΑΤΣΑ
Ασφαλιστικός Πράκτωρ

ΑΕΕΓΑ "Η ΕΘΝΙΚΗ" - ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ 77, ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΤΗΛ.: 210 6019020, ΤΗΛ. FAX: 210 6007649, ΚΙΝ.: 6977 212982

Αποψη - Του Γιάννη Τσιάτσου*: Γιατί μια μέρα το λάδι-αγουρέλαιο θα πωλείται για φάρμακο

Θα έρθει μια μέρα και μάλιστα πολύ σύντομα που το λάδι θα πωλείται στα φαρμακεία. Αυτό δεν είναι σχήμα λόγου αλλά πραγματικότητα. Και ο λόγος που μας δίνει αυτή την αισιόδοξη προοπτική είναι η νέα ουσία που ανακαλύφθηκε στο ελληνικό αγουρέλαιο και λέγεται ελαιοκανθάλη. Η ανακάλυψη έγινε σε Αμερικανικό Πανεπιστήμιο από Έλληνες ερευνητές.

Στη μελέτη που πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιήθηκαν τρία δείγματα ελαιολάδου και η φαρμακευτική ουσία

ιβουπροφαίνη (η οποία μειώνει τη συσσώρευση αιμοπεταλίων που διευκολύνει τον σχηματισμό θρόμβων). Από τα τρία δείγματα το (Α) ήταν από την Ελλάδα (αγουρέλαιο), το (Β) από την Καλιφόρνια και το (Γ) από το σούπερ μάρκετ (τυχαίο έξτρα παρθένο ελαιόλαδο).

Εννέα εθελοντές λάμβαναν μία εβδομάδα το (Α) δείγμα, μία εβδομάδα το (Β) δείγμα, την επομένη το (Γ) δείγμα και την τελευταία εβδομάδα έπαιρναν ιβουπροφαίνη.

Κάθε φορά γινόταν εξέταση αίματος

και μέτρηση δύο ώρες μετά την κατάποση. Η μελέτη διήρκεσε έναν μήνα. Το αποτέλεσμα ήταν ότι όταν έπαιρναν λάδι δίχως ελαιοκανθάλη δεν υπήρχε καμία επίδραση. Όταν έπαιρναν το φάρμακο, η επίδραση ήταν η αναμενόμενη (μείωση συσσώρευσης αιμοπεταλίων). Όταν όμως έπαιρναν το Ελληνικό λάδι με την ελαιοκανθάλη, ξαφνικά οι μισοί ήταν σαν να είχαν πάρει το φάρμακο.

Το αγουρέλαιο έχει μεγάλη περιεκτικότητα σε ελαιοκανθάλη και αυτή η ουσία είναι που προκαλεί το κάψιμο

στον ουρανίσκο.

Η ελαιοκανθάλη έχει ισχυρή αντιφλεγμονώδη δράση εφάμιλλη με εκείνες που απαντώνται σε φάρμακα και είναι η πιο ισχυρή αντιοξειδωτική ουσία του ελαιολάδου. Επίσης η ελαιοκανθάλη προστατεύει από ένα έμφραγμα ή εγκεφαλικό.

Να λοιπόν γιατί μια μέρα το λάδι-αγουρέλαιο θα πωλείται για φάρμακο.

*Ο Γιάννης Τσιάτσος είναι Γεωπόνος συνταξιούχος, πρ. Δ/ντης Δ/νσης Αγρ. Αν/ξης Θεσπρωτίας

ΠΗΓΑΜΕ ΚΙ ΕΜΕΙΣ ΣΤΟ ΛΑΜΠΟΒΟ...

Το Λάμποβο είναι το αρχαιότερο παζάρι της Ηπείρου που γίνεται στην Παραμυθιά την πρώτη Κυριακή του Οκτώβρη. Η ονομασία προέρχεται από το Λάμποβο, ένα χωριό κοντά στο Αργυρόκαστρο της Αλβανίας. Λένε ότι η εμποροπανήγυρη είχε συσταθεί εκεί από τον Ιουστινιανό, τον 6ο αι.μ.Χ. και το έφεραν στην Παραμυθιά κάτοικοι του χωριού.

Βέβαια εξελίχθηκε και προσαρμόστηκε στις εκάστοτε ανάγκες των καιρών και ο Δήμος Σουλίου φροντίζει να το εμπλουτίζει και με ενημερωτικά περίπτερα και καλή οργάνωση.

Από παζάρι ανταλλαγής ζώων των κτηνοτρόφων, αλόγων, τοπικών προϊόντων και μάλλινων υφαντών και χώρο προξενιών, εξελίχθηκε σε υπαίθρια αγορά παντός είδους και κανονικό πανηγύρι με τις υπαίθριες ψησταριές να μας κάνουν να ξεχνάμε κάθε δίαιτα και με τις λιχουδιές, με λουκουμάδες και χαλβάδες.

Όλα τα είδη νοικοκυριού, κάθε είδους ρούχα, πάντα τα λογής λογής εσώρουχα σήμα κατεθέν κάθε παζαριού, παιχνίδια, εργαλεία, κοσμήματα, βιβλία, τρόφιμα ντόπια, προϊόντα απ' όλη την Ελλάδα, χαλιά και πράγματα που δεν ήξερες ότι τα χρειάζομαι και που στο τέλος τα πετάς.

Κόσμος να πηγαινοέρχεται, άλλοι για ψώνια, άλλοι για βόλτα, άλλοι για διασκέδαση ή για να ανταμώσουν κανένα γνωστό.

Έτσι ξεκινήσαμε κι εμείς, με πρωτοβουλία του Συλλόγου, από το χωριό με ένα μικρό λεωφορείο 20 θέσεων που μόλις καταφέραμε να γεμίσουμε. Πέρασαμε πολύ ωραία με κέφι και αστία, ψωνίσαμε, φάγαμε, ήπιαμε, είδαμε κόσμο, ξεσκάσαμε και γυρίσαμε ευχαριστημένοι. Η Παραμυθιά είναι κοντά και πολλοί πηγαίνουν με τα δικά τους αυτοκίνητα. Αυτή η εξόρμηση όμως θα γίνεται πάντα για όλους αυτούς που μένουν στο χωριό και κυρίως γιατί ότι γίνεται με παρέα είναι πιο ευχάριστο... Και του χρόνου!

ΕΥΑΝΘΙΑ ΒΑΞΙΟΒΑΝΟΥ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΡΟΜΟΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ; ΜΠΟΡΕΙ Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΠΟΔΗΜΙΑ ΝΑ ΑΝΑΣΤΡΕΨΕΙ ΜΑΖΙΚΑ ΤΗ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΝΑ ΠΕΡΑΣΕΙ ΣΕ ΦΑΣΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΣΕ;

Ναι! Ο δρόμος αυτός υπάρχει! Είναι αναγκαίος, δύσκολος και με δύο βασικές προϋποθέσεις:

Α) Να αναπροσανατολιστεί το περιεχόμενο της δράσης μας σε ένα διαλεκτικό σύνδεσμο της ενασχόλησης αγωνιστικά με τα προβλήματα της Ηπείρου με συνδυασμένη παράλληλη συστηματική ενασχόληση με τα καθημερινά προβλήματα των απόδημων Ηπειρωτών όπου ζουν, καθορίζοντας αυτό το περιεχόμενο από την ιδιαιτερότητα μας. Είμαστε απόδημοι Ηπειρώτες!

Β) Αυτός ο αναπροσανατολισμός της δράσης περνάει πρώτα και κύρια από τα πρωτοβάθμια σωματεία. Ηπειρωτική αποδημία χωρίς αυτά δεν νοείται! Η ΠΣΕ, οι Ομοσπονδίες κριτήριο της δράσης τους πρέπει να έχουν τη συμμετοχή, αυτών ακριβώς των πρωτοβάθμιων σωματείων. Οι ενέργειες, οι δράσεις, οι εκδηλώσεις της ΠΣΕ πρέπει να γίνονται στην πλειονότητα τους με τη συμμετοχή των σωματείων στον σχεδιασμό, στην οργάνωση, στην εκτέλεση και στον απολογισμό τους. Οι ενέργειες, οι δράσεις, οι εκδηλώσεις της ΠΣΕ, πρέπει να λειτουργούν πραγματικά ως «εργαλεία» για τη μαζικοποίηση των πρωτοβάθμιων σωματείων, με θέματα που θα συνεγείρουν ΟΛΟΥΣ τους απόδημους Ηπειρώτες 365 μέρες το χρόνο και όχι μόνο 10 μέρες στο χωριό και λίγους τυχερούς που μπορούν να πάνε!

Η δική μας Αδελφότητα είναι μικρή, αλλά είναι ενωμένη και παρά τα σημαντικά προβλήματά μας, θα συμβάλουμε στον διάλογο ώστε να μη μείνουμε σε επιφανειακές διαπιστώσεις, αλλά να προχωρήσουμε στο βάθος, στην ουσία των θεμάτων.

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ: Η ΑΝΟΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόκειται για τη μεγάλη εκδήλωση που διοργανώθηκε πρόσφατα από την Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας στο γήπεδο ΤΑΕ ΚΩΟ ΔΟ. Έρχεται να εμπλουτίσει ακόμη περισσότερο το θεσμό της "Πίτας του Ηπειρώτη" που εντάσσεται τη δεύτερη μέρα ως ξεχωριστή εκδήλωση στα πλαίσια του Ηπειρωτικού Πολιτιστικού Πανοράματος και η οποία φέτος αφιερώθηκε στους Ηπειρώτες φουρναραίους. Υπήρξε ξεχωριστή τιμή στο επάγγελμα που χαρακτηρίζεται εμπληματικό για τους απόδημους Ηπειρώτες, καθόσον απανταχού της γης συγκεντρώνει το μεγαλύτερο πληθυσμό Ηπειρωτών επαγγελματιών.

Από την πρώτη κιόλας μέρα μια πολύ όμορφη εικόνα που έκλεψε τα βλέμματα και το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων αποτέλεσε η έκθεση Ηπειρωτικών προϊόντων που φιλοξενήθηκε στο πλαίσιο της εκδήλωσης. Επιπλέον σε όλη τη διάρκεια του διήμερου η Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελλάδας με διακεκριμένους σεφ Ηπειρωτικής καταγωγής και όχι μόνο, σκόρπιζε ευωδιές Ηπειρωτικής κουζίνας σε όλο το στάδιο, εντυπωσιάζοντας με τις δημιουργίες τους από προϊόντα της Ηπείρου.

Μπορεί η αναφορά να έγινε μέχρι τώρα στην υλική πλευρά του διήμερου, γιατί ήταν κάτι διαφορετικό, κυριάρχησαν όμως πολιτιστικές εκδηλώσεις ξεχωριστές.

Το Σάββατο κορυφαίοι μουσικοί από την ελληνική παραδοσιακή μουσική έδωσαν το παρών. Και στην αρχή της γιορτής δύο καταξιωμένοι ερμηνευτές γεφύρωσαν την παράδοση με την έντεχνη μουσική, ο **Λάκης Χαλκιάς** και ο **Γιώργος Μεράντζας**. Όλοι αυτοί προσκάλεσαν σε χορό και γλέντι στις μέρες που σφύζει η παράδοση, στην καρδιά της Αποκριάς.

Όλο το στάδιο έγινε σε ορισμένες στιγμές ένας μεγάλος κύκλος υπό τους ήχους του κλαρίνου, ενώ φιλοξενήθηκαν παραδοσιακοί χοροί από Συλλόγους όλης της Ελλάδας ακόμη και της νησιωτικής. Ιδιαίτερη εντύπωση την Κυριακή προκάλεσαν τα Ηπειρωτικά χορευτικά συγκροτήματα. Οι παραδοσιακές Ηπειρωτικές στολές και οι χοροί από το πλήθος των χορευτικών συγκροτημάτων από όλη την Ήπειρο "χρωμάτισαν" με Ήπειρο το στάδιο.

Στο Πανεπειρωτικό Πανόραμα πρέπει να αναφερθούν επίσης: Περίπτερα φορέων της Ηπειρωτικής Αποδημίας, περίπτερο προβολής της υποψηφιότητας των Ιωαννίνων ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, εικαστικές και φωτογραφικές εκθέσεις, έκθεση Ηπειρωτικής Δημιουργίας, Πολιτισμού Αλληλεγγύης και Τύπου, κινηματογραφικό αφιέρωμα "Ήπειρος και κινηματογράφος", συζητήσεις, αθλητικές δράσεις, Πανεπειρωτικό Φόρουμ Νεανικής Δημιουργίας.

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΤΗΣ ΣΙΔΕΡΗΣ - ΓΙΑ ΝΑ ΘΥΜΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ

Η πρώτη πίτα του χρόνου ήταν η «κοφτόπιτα», ήταν η βασίλοπιτά μας. Οι γυναίκες του χωριού την προετοιμάζαν μέρες πριν. Μαζεύονταν πολλές μαζί παρέα στα σπία εκείνα που είχαν λιθάρια, για να κόψουν τον κοφτό. Τα λιθάρια ήταν δύο στρογγυλές μεγάλες πέτρες, οι οποίες είχαν θέση χειροκίνητου μύλου.

ΚΟΦΤΟΠΙΤΑ - ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

Υλικά:

1 κούπα κοφτό (τριμμένο σπάρι)

5 αυγά

2 κούπες γάλα

½ κιλό τυρί

3 φύλλα

Εκτέλεση:

Βράζουμε τον κοφτό με νερό μέχρι να μαλακώσει αρκετά και απορροφήσει το νερό του.

Ανακατεύουμε τον κοφτό με το γάλα, τα 4 αυγά και το τυρί μέχρι να γίνει ένας απαλός χυλός.

Λαδώνουμε ένα ταψί και τοποθετούμε και τα τρία φύλλα το ένα πάνω από το άλλο, με λάδι ανάμεσά τους. Ρίχνουμε τον χυλό και γυρίζουμε το περίσσευμα των φύλλων πάνω από τον χυλό.

Χτυπάμε 1 αυγό με λάδι και αλείφουμε την πίτα.

Βάζουμε τον παρά και ψήνουμε για μια ώρα περίπου.

Ενδέκατη συνέχεια

Κεφάλαιο III. ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ – ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**IV. ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ
2. ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ**

Εκτός από τις οικοδομές των σπιτιών και των βοηθητικών χώρων, είχαν κτιστεί και λειτούργησαν μέχρι και την δεκαετία 1960, ελαιοτριβεία. Παλαιότερα, στον περασμένο αιώνα, υπήρχαν δύο ελαιοτριβεία, του Νέτση και του Παπαζώη, πολύ παλαιάς τεχνολογίας, τα οποία και έκλεισαν κατά τις αρχές 1900. Αργότερα λειτούργησαν τρία άλλα ελαιοτριβεία, βελτιωμένης βιοτεχνίας, του Παπασταύρου, του Νικόλα Δημήτρη και του Σπυρόπουλου. Αποτελούσαν στον καιρό τους σημαντική βιοτεχνία, η οποία έδιδε απασχόληση σε τρεις τουλάχιστον ανθρώπους, για 4-6 μήνες τον χρόνο, ανάλογα με την παραγωγή του ελαιόκαρπου. Η φροντίδα των ασχολούμενων στην παραγωγή του λαδιού στη Σίδηρη, ήταν πάρα πολύ εξειδικασμένη και υψηλής περιωπής, ώστε το εκθλιβόμενο λάδι, ήταν ομολογουμένως απολύτως καθαρό, εύγεστο και εύοσμο.

Εκτός από τα ελαιοτριβεία, υπήρξε από παλαιά χρόνια, το «Αργαστήρι» στο κέντρο του χωριού. Είχε ονομαστεί «εργαστήρι» γιατί εκεί ασκούσαν κυρίως η τέχνη επισκευαστή – μπαλωματή υποδημάτων. Η τέχνη αυτή, ασκούμενη σε χωριά, όπου διέμενον μονίμως πάνω από 200 πρόσωπα, που στις δουλειές του χωριού ανέλυναν τα υποδήματά τους, ήταν απαραίτητη και παράλληλα προσοδοφόρος. Κοντά στην τέχνη αυτή, στο οίκημα – εργαστήρι, ασκούσαν και υποτυπώδης εμπορία αγροτικών προϊόντων, ειδών εδωδιμών (αλάτι, ρύζι, μανέστρα, ποτά). Αλλά και ως καφενείο υποτυπώδες με ρακί και λουκούμι. Εκεί ως μαγαζάτορα εγώ γνώρισα αρχικά τον θείο μου Αντώνη Τσάτσα, που είχε για την δουλειά του μπαλωματή τον Χρήστο Κέκκα, ο οποίος αργότερα πήγε στο εργαστήρι του Σωτήρη Κατσίκη, πιο κάτω από το κεντρικό μαγαζί. Σ' αυτό για λίγο καιρό έκανε μικροεμπόριο και ο πατέρας μου, όταν ο Αντώνης αποσύρθηκε. Ένα διάστημα, μετά το 1908 κράτησε για 4-8 χρόνια το μαγαζί αυτό ο Χρήστος Πάντος, που πολύ αργότερα έκανε μαγαζί κοντά στο σπίτι του, στον Κάτω Μαχαλά. Για αρκετό καιρό, έμεινε μαγαζάτορας, ο Χρήστος Πόγκα, στον οποίο και ανήκε η ιδιοκτησία του μαγαζιού, το οποίο επισκεύασε και διαμόρφωσε σε δίπατη οικοδομή. Κατά τα έτη 1924-1928, το μαγαζί είχε ο Αντώνης Καραμπίνας από Φοι-

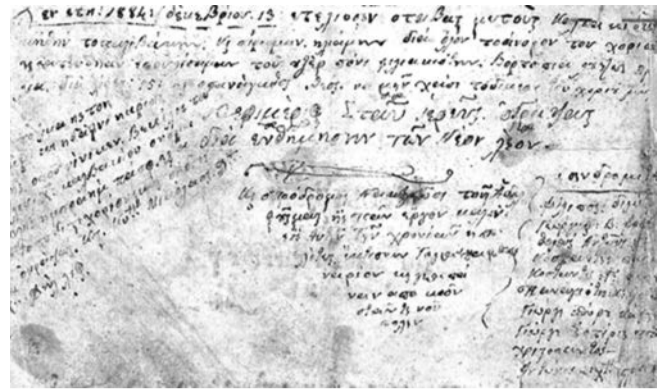
**Ιστορία του χωριού
Σίδηρης – Αναμνήσεις**

νίκι, ανεπιός από την αδελφή της συζύγου μου Ευφροσύνης Καραμπίνα. Κατά τα μέσα 1928, το μαγαζί πλέον ανέλαβα εγώ. Με συγκατάθεση του Πόγκα, διαμορφώθηκε όλος ο χώρος, μέσα και έξω σε ένα ευπρεπέστατο κατάστημα. Πολλά ράφια στους τοίχους, προθήκες και πάγκοι μπροστά στο τεζάχι, υποτυπώδες υπόγειο, για το αλάτι, βακαλάο, όπως και κουτιά ρέγγας, τραπέζια και καθίσματα στο προαύλιο (τον Πλάτανο στο κέντρο του προαυλίου φυτέψαμε κατά 1927). Πεζούλια - χώροι για βαρέλια ποτών (Κρασιού, Κονιάκ, Ούζου) στη βορεινή πλευρά του μαγαζιού, αριστερά της εισόδου. Το μαγαζί εμπλουτίστηκε με όλη την ποικιλία εγχωρίων και βιοτεχνικών και βιομηχανικών ειδών, ποικίλων ψιλικών, ζαχαρωτών, προϊόντων, τσιγάρων, ποτών, ειδών βαφής και αποικιακών. Γενικώς έγινε ένα παντοπωλείο εφάμιλλο με τα καλύτερα των Φιλιππών. Ό,τι δε απίθανο ζητούσε κάθε πελάτης, το οποίο δεν είχα, το σημείωνα και το προμηθευόμουν από μεγαλεμπόρους των Φιλιππών, αλλά πολλά και απ' ευθείας από Γιάννενα. Στο μαγαζί αυτό καθρεπτιζόταν η όλη δομή της κοινωνίας του χωριού, ανάλογα με τι είδους ανάγκες κάλυπταν. Εκεί η αρχοντιά της επιλογής, μεταξωτών κλωστών και των ακριβότερων βαφών ανιλίνης και των βαρύτιμων λικέρ, καρυκευμάτων (μοσχοκάρυδο, κανέλλας, κ.λ.π.), εκεί και ο πόνος των φτωχών ξωμάχων, που συχνά περνούσαν για να αγοράσουν μόνον ένα τσιγάρο, ή οι γυναίκες ένα καπιτζί (ένα τέταρτο της λίτρας) πετρέλαιο, ή τα παιδιά μια δεκάρα στραγάλια!

Κατέγινα και ως κρεοπώλης από το 1934 και ύστερα. Έσφαζα λοιπόν κάθε Σάββατο (εκτός από τις εποχές των Σαρακοστών), ένα-δύο βετούλια¹, και αρκετές φορές και περισσότερα. Το κρέας το παρελάμβαναν κυρίως στο μαγαζί, σε άλλο του έστειλα στα σπίτια τους, αυτό που είχαν παραγγείλει.

Το τέλος του μαγαζιού μου το εξιστορώ παρακάτω στις αναμνήσεις της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Εδώ παρεμβάλλω φύλλο Μηνιαίου, από αυτά που ο Παπά Μιχάλης Καίσαρης και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο διέθεσαν στα Πηγαδούλια, κράτησε όμως την σελίδα που έχει ιστορική σημασία.

1. Καταγραφή του άνω κειμένου με την ορθογραφία και σύνταξη του

Εν έτει 1894: Δεκεμβρίου 13 ετελείωσεν ο ταβάς με τους Καλπακιώτες, ητήθη το Καλιβάκη και πήραμαν Ιλιάμιν² διά όλον τον σύνορον του χωριού και κατ' ευθείαν επουλίσαμεν του Ουζέρ Πόνι, Φιλιακιώτην, Βορτόπια, Λούτσες, Ασφάκα δια λίρες 15: Ο Πανάγαθος Θεός να μην χάσι το δίκειον του χωριού μας. Ο Εφημέριος Σταύρος Ιερεύς ο Γράφας δια ενθήμησιν των Νεονλέον και ο Πρόδρομος να ευλογήσι τους αδελφούς μας εις παν έργον καλόν. Εις αυτήν την χρονιά η πολίτες έκτισαν το καμπαναριόν και καμπάνα από Κωσταντινούπολην.

Οι Συνδρομητές:

Φίλιππος Δημήτρης - Γεώργιος Β. Τσάβος
Θωμάς Αντώνι - Κωσταντίνης Γ. Παπάς
Κωνσταντίνης Γ. Ρεπέλας - Παναγιώτης Κ. Σουλιώτης
Γεώργ. Σπύρου Κατσίκης - Γιώργι Σωτήρης
Χρήστο Πάντος - Αντώνης Χρήστο Στραβέλης

...Συνεχίζεται

**Ο Ιστορικών και ο Γράφων
Σωτήριος Κων. Κολιούσης
Μάρτιος 1963**

1. Βετούλι -το- Τραγόπουλο μέχρι δύο ετών. (Λατ. vitulus = μοσχάρι). βλ. Γεωργίου Αν. Κολιούση «Απάνθισμα Θεσπρωτικού Γλωσσικού Ιδιώματος (Ντοπιολαλιάς)»

2. Ιλιάμι -το- Η γνωστοποίηση, η δικαστική απόφαση. (Ετ. Τουρκ. ilâm). βλ. Γεωργίου Αν. Κολιούση «Απάνθισμα Θεσπρωτικού Γλωσσικού Ιδιώματος (Ντοπιολαλιάς)»

Σκαλίζοντας τις μνήμες, έρχονται στην επιφάνεια πράγματα τα οποία με το πέρασμα των χρόνων έχουν λησμονηθεί.

Έτσι έφθασε στα χέρια μας και το Ημερολόγιο που είχε εκδόσει η Αδελφότητα το 1965 και αφορά το έτος 1966.

Με αυτή την εικόνα του χωριού σας ευχόμαστε Χρόνια Πολλά - Καλή Χρονιά το 2016.

ΣΙΔΕΡΙΤΙΚΑ ΦΩΤΟ-ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Στην πόρτα του Στεφανή Φίλιου, μετέπειτα Σπύρου Φίλιου, φωτογραφίζεται η Βούλα, κόρη του Σπύρου, με τα μικρά τότε παιδιά του Σωτήρη και της Μαριολίτσας Λάγκαρη, τη Ρήνα και το Νάσιο (καλοκαίρι 1975).

Σε ηλικία μόλις 6 μηνών διακρίνονται στη φωτογραφία η Ειρήνη Σπυροπούλου (τότε) Μακρή μετέπειτα και Χρυσούλα Χρήστου κόρη του πρωτεργάτη της Αδελφότητας Βασίλη Χρήστου, άλλως Βασίλη Κιούρου, όπως ήταν σε όλους γνωστός και αγαπητός.